

תאריך עדכון: 18.2.2019

שם הקורס: שבירת מיתוסים: תמורות בזהות הקולקטיבית

שם המרצה: פרופ' רחל שרעבי
מס הקורס 93-240-01

סוג הקורס: סמינר

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: שנתי

שנת לימודים: תש"פ

דואר אלקטרוני: יימסר

שעות-קבלה: בתיאום מראש

אתר הקורס באינטרנט: באמצעות מערכת "למידה" (Moodle).

* הסבר יינתן בתחילת הקורס!

א. מטרת הקורס:

הסמינר יעסוק בניתוח סוציולוגי של מיתוסים מתקופת היישוב ועד היום, וייבחן את תפקידם בעיצוב האתוס של החברה הישראלית. הסמינר יתמקד בתהליך צובר התאוצה, של שבירת מיתוסים בחברה הישראלית, ויידונו בו הגורמים לתהליך זה והשלכותיו על הזהות הקולקטיבית ועל התפתחות השיח הסוציולוגי.

ב. תוכן הקורס:

הסמינר יעסוק ברקע הסוציולוגי התיאורטי, ובניתוח פריטים מהספרות המחקרית הדנה ב: מיתוס ותרבות; מיתוסים ציונים וניפוצם; זיכרון קולקטיבי וזהות קולקטיבית בישראל. בסמינר יציגו הסטודנטים רפראטים על עבודת המחקר שלהם ויתקיים דיון בממצאים.

מהלך השיעורים:

הוראה פרונטלית, דיונים, ניתוח ספרות מחקרית, סרטים, פגישות אישיות, הצגת רפראטים על ידי הסטודנטים ודיון בממצאים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור סימסטר א	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הצעת נושאים והנחיות לכתיבת עבודה סמינריונית		
2	מיתוס -תיאוריות	פריט 1	לוי-שטראוס, ק (2010), עמ' 61-73.
	מיתוס -תיאוריות	פריט 2	סגל, ר (2007), עמ' 7-17
3	מיתוס ותרבות	פריט 3	בארת, ר (1998), עמ' 284-235
4	מיתוס וזיכרון קולקטיבי	פריט 3	המילטון, א (2018).
5	מפגש פרטני		
6	מפגש פרטני		
7	שבירת מיתוסים	פריט 8	אוחנה, ד וויסטרד, ר (1996), עמ' 11-37.
10	מיתוסים ציונים וניפוצם	פריט 9	בן עמוס, א ווהפמן, ת (2011), עמ' 331-353.
11	מיתוסים ציונים וניפוצם	פריט 10	זעירא, אלי (2004), עמ' 13-23.
12	מפגש פרטני		
13	מפגש פרטני		

מס' השיעור סימסטר ב	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	רפראטים של עבודות סטודנטים		
2	מפגש פרטני		
3	רפראטים של עבודות סטודנטים		
4	מפגש פרטני		
5	רפראטים של עבודות סטודנטים		
6	מפגש פרטני		
7	רפראטים של עבודות סטודנטים		
8	מפגש פרטני		
9	רפראטים של עבודות סטודנטים		
10	מפגש פרטני		
11	רפראטים של עבודות סטודנטים		
12	מפגש פרטני		
13	רפראטים של עבודות סטודנטים		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

1. קריאת פריטים מתוך הביבליוגרפיה.
2. חובת נוכחות-תיבדק נוכחות והתאמה לרשימת המשתתפים של המרצה.

סטודנט שלא מופיע ברשימת המשתתפים לא יוכל ללמוד בקבוצה הסמינריון ללא אישור ממזכירות המדור.

3. הצגת רפראט על עבודת המחקר בסימסטר ב'.

4. עבודת סמינר בהיקף של 25-30 עמודים.

מרכיבי הציון הסופי: עבודה סמינריונית-100%. ציון עובר 60.

ד. ביבליוגרפיה:

רשימה ביבליוגרפית

קריאת חובה

1. לוי-שטראוס, ק (2010). מיתוס ומשמעות. תל אביב: בבל, עמ' 61-73.
2. סגל, ר (2007). תיאוריות של מיתוס. תל-אביב: רסלינג, מבוא, עמ' 7-17.
3. בארת, ר (1998). " המיתוס היום". בתוך ספרו: מיתולוגיות. תל-אביב: בבל, עמ' 235-284.
4. המילטון, א (2018). מיתולוגיה. תל אביב: מודן.
5. Strauss L.C. (1978). "When myth becomes history". In: Myth and Meaning New York: Schocken Books, pp. 34 – 43.
6. Strauss L.C. (1976). "How myths die"? "Structural Anthropology, Vol II. New York: Basic Books, pp. 256 – 268.
7. Halbwachs, M. (1992) . On Collective Memory .Chicago: The University Press, pp. 21-28, 167-189.
8. אוחנה, ד וויסטרד, ר (1996). מיתוס וזכרון. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון-ליר, מבוא, עמ' 11 - 37.
9. בן עמוס, א ווהפמן, ת (2011). "באנו לשחרר את מאידנק": מסעות צה"ל לפולין וגיוס זיכרון השואה". סוציולוגיה ישראלית יב (2), עמ' 331-353.
10. זעירא, אלי (2004). מיתוס מול מציאות- מלחמת יום הכיפורים: כשלונות ולקחים. תל אביב: ידיעות אחרונות, הקדמה, עמ' 13-23.
11. בן רפאל א וטופל, מ (2010). "קיבוץ שונה ומשתנה: תהליכי התחדשות מאז שנות השמונים". בתוך: חלמיש א וצמרת צ (עורכים). הקיבוץ-מאה השנים הראשונות. ירושלים: בן צבי ויד טבנקין, עמ' 329-344.
12. Ben-Rafael E & Topel M (2004) "The kibbutz's transformation who leads it and where?" In: Rebhum U & Waxman C eds. Jews in Israel. Hanover and London: Brandeis University Press, pp.151-173
13. לוי, י (2015). המפקד האליון-התאוקרטזיציה של הצבא בישראל. תל אביב: עם עובד וספריית ספיר, עמ' 36 - 72.
14. טאובר, א (2017). דיר יאסין: סוף המיתוס. תל אביב: כנרת זמורה.

קריאת רשות

1. לבל א (2007). הדרך אל הפנתיאון. ירושלים: כרמל ומכללת ספיר, פרא א: הפוליטיקה של הזיכרון, עמ' 27-57.
2. לניר, י (2004). הקיבוץ בחברה הישראלית-פתולוגיה של משבר. רמת אפעל: יד טבנקין.
3. שביד, א (2002). "ההיסטוריה בין מיתוס לנרטיב". ישראל 1 עמ' 1-12.
4. שפירא, א (1992). "הופעתו של אתוס לאומי: 1881 – 1904". בתוך ספרה: חרב היונה. תל אביב: עם עובד, עמ' 19 – 83.
5. עילם, י (2004). "ציונות ופטריוטיזם". בתוך: בן-עמוס, א ובר-לבב, ד (עורכים). פטריוטיזם-אוהבים אותך מולדת. תל-אביב: דיונון, עמ' 29-60.
6. אלחנן י (2006). פוסט-ציונות פוסט-שואה-שלושה פרקים של הכחשה השכחה ושליטת ישראל. תל-אביב: המכון לחקר הציונות ועם עובד, עמ' 11-62.
7. בן עזר, ג (2003). "המיתוס הפרטי של יהודי אתיופיה". פנים 26, עמ' 23-29.

ה. שם הקורס באנגלית:

Breaking Myths: Changes in Collective Identity